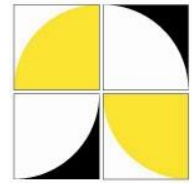

Informatienota

Aan:	Gemeenteraad Tiel
Van:	College B&W
Onderwerp:	Evaluatie Appelpop & Fruitcorso 2023
Portefeuillehouder:	Burgemeester Beenakker en wethouder Verbeek
Datum collegebesluit:	19 december 2023
Zaak/documentnummer:	1209333
Geheim:	Nee

Kennisnemen van:

Resultaten en bevindingen n.a.v. de evaluatie Appelpop en Fruitcorso 2023.

1. Inleiding

In september 2023 beleefde onze streek de Betuwse Oogstweken, met Tiel als fruitig middelpunt. De feestweken startte met Appelpop, het grootste meerdaagse gratis muziekfestival van Europa. Deze keer de 30ste editie als vanouds volledig gerund door vrijwilligers. Een serieuze prestatie. Tropisch warm met een line-up om van te smullen.

Een week later daalde de temperatuur en liet het weer een wisselvallig gezicht zien tijdens de 61ste editie van het Fruitcorso. Langs een lint van fruitmozaïeken op de Tielse stadsgrachtwallen trokken de prachtige praalwagens door de stad. Uniek in de wereld, in 2021 bekroont en bijgeschreven op de wereldbekende UNESCO-lijst. Nergens ter wereld worden zulke prachtige corsowagens vervaardigd van groenten en fruit. De praaloptocht, corso by Night, de tentoonstelling en de side-events trekken jaarlijks zo'n 80.000 bezoekers.

We ervaren nog steeds dat beide evenementen een grote maatschappelijke waarde hebben, gestoeld op een jarenlange traditie. Appelpop en Fruitcorso zijn veel meer dan het plezier en beleving van de bezoekers tijdens de jaarlijkse evenementen. En ook veel meer dan de laagdrempelig toegankelijke evenementen voor elke Tielse inwoner en een flinke aantrekkingskracht voor andere bezoekers uit de regio. De evenementen dragen sterk bij aan de sociale cohesie in onze gemeente en ook in de regio. Voor sommigen is het een jaarlijkse reünie met vrienden en familie, waarvoor ze speciaal (terug) naar Tiel komen. Maar denk hierbij ook aan alle honderden vrijwilligers die maandenlang intensief samenwerken en betrokken zijn bij het mogelijk maken van Appelpop. Uniek in het land. En ook de leden van de verschillende corsoverenigingen in onze gemeente en die in buurgemeenten, die maandenlang in gezamenlijkheid bouwen aan de corsowagens voor het Fruitcorso. Beide evenementen laten de

organisatiekracht en betrokkenheid van onze lokale maatschappij zien. En geven inwoners, ondernemers en betrokken organisaties een trots gevoel over wat je samen kunt neerzetten. Tiel mag dan ook enorm trots zijn op deze twee grootse C-evenementen.

De Betuwse Oogstweken met Appelpop en Fruitcorso 2023 zijn achter de rug. De evenementenorganisaties en de betrokken partijen kijken met een zeer goed en trots gevoel terug op beide evenementen. O.a. politie, brandweer, GHOR, AVRI Toezicht en Handhaving, NS, Prorail, de betreffende evenementenorganisaties en de gemeente delen deze conclusie tijdens de gehouden evaluatie gericht op het veilig verlopen van de evenementen. Middels deze informatienota delen wij met u de relevante bevindingen en resultaten.

Een veilig verloop van de evenementen

C-evenementen (evenementen met grote veiligheidsrisico's) als Appelpop en Fruitcorso worden zorgvuldig integraal voorbereid en uitgevoerd. In de voorfase gebeurt dit vanuit het Veiligheidsoverleg (VO). Onder leiding van de gemeente Tiel start dit team maanden voorafgaand aan de evenementen met de voorbereiding. Dit veiligheidsteam stemt af van A tot Z, oftewel van vergunning tot aan veiligheidsplannen en de daadwerkelijke uitvoering. Er is vooraf een gezamenlijke oefening o.b.v. één van de veiligheidsscenario's en er wordt vanuit de verschillende disciplines samengewerkt aan maatregelen om verschillende veiligheidsrisico's tegen te gaan. Dit is, net zoals afgelopen jaren, een constructieve en efficiënte samenwerking gebleken.

Tijdens de evenementen vormt dit VO zich om tot een Coördinatieteam (CT). Onder regie van de gemeente Tiel neemt men deel aan het operationele proces; de daadwerkelijke uitvoering van de veiligheidsplannen om de evenementen veilig en volgens in de verleende vergunning gemaakte afspraken te laten verlopen. Gedurende de evenementen is het CT fysiek bij elkaar in de nabije omgeving van het evenement op geplande tijdstippen. Bij calamiteiten is men binnen tien minuten fysiek operationeel. Het CT informeert en adviseert bestuurlijk en maakt deel uit van de reguliere opschaling bij calamiteiten (Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure (GRIP)).

Ook dit jaar zijn beide evenementen weer zonder grootschalige veiligheidsincidenten verlopen. Er hebben in deze edities van 2023 wel kleinere incidenten plaatsgevonden, maar zonder grote negatieve gevolgen. Uit de operationele evaluatie zijn een aantal verbeterpunten gekomen. Het gaat hierbij om details, die meegenomen worden in aanpassingen en toevoegingen in werkprocessen en/of samenwerking voor de edities van 2024. Voorbeelden hiervan zijn een grotere vergaderruimte of een lichtkrant verplaatsen naar een betere positie.

Een aantal noemenswaardige zaken:

Appelpop:

1. Gezondheid algemeen

De ambulance en EHBO dienst heeft deze editie als een zeer rustige ervaren. Er heeft een beperkt aantal gezondheidsincidenten plaatsgevonden. Denk hierbij aan flauwtes/onwel worden door warmte en overmatig alcoholgebruik.

2. **Hitteprotocol**

Op vrijdag en zaterdag heeft Appelpop, i.v.m. het warmteprotocol, extra gratis watertappunten op het evenemententerrein aangeboden. De planvorming betreffende (extreme)weersomstandigheden is in deze opgevolgd. Deze planvorming komt overeen met de landelijke geneeskundige richtlijn voor evenementen.

3. **Jeugd en alcoholgebruik**

Appelpop heeft, na het succes van afgelopen jaar, in het kader van preventie weer een grote groep medewerkers van NIX18 ingezet. Deze personen spraken jongeren op en rondom het evenemententerrein aan op alcoholgebruik en toetsten leeftijd. Politie, boa's en NS medewerkers waren oog en oor in de buitenring van het evenemententerrein en in de treinen. Er is meermaals geconstateerd dat minderjarige jongeren buiten het evenemententerrein onder invloed van alcohol waren. Er zijn voorbeelden van jongeren met flessen sterke alcoholische drank op straat. Bij constatering van alcoholgebruik werd er direct handhavend opgetreden, zoals afgesproken in het veiligheidsoverleg. Flessen alcohol zijn afgepakt door politie en boa's, er zijn HALT trajecten opgestart en ouders zijn, bij het ter plaatse ophalen van hun kind, persoonlijk geïnformeerd. Het CT is unaniem van mening, gezien het algemene beeld, de cijfers en aantallen meldingen, dat op het vlak van alcoholgebruik onder jongeren de situatie beheersbaar is gebleken. Volledig voorkomen is een utopie.

4. **In goede banen leiden van de publieksstromen**

Crowdmanagement is een belangrijk aandachtspunt tijdens grote evenementen. Appelpop heeft hierop flink geïnvesteerd. Met een telsysteem d.m.v. camera's bij de entree weet de organisatie en het CT exact hoeveel bezoekers er aanwezig zijn. Lichtkranten staan gereed om eventuele teksten te plaatsen om overcrowding te voorkomen. Deze lichtkranten zijn deze editie daadwerkelijk gebruikt om bezoekers rondom sluiting de juiste weg te wijzen. Dit is prima verlopen.

5. **Geluidsniveaus (i.v.m. geluidsoverlast en impact op gezondheid / gehoor)**

Dit jaar is er veel aandacht geweest voor het tijdens Appelpop geproduceerde geluid:

- In de evenementenvergunning zijn voor het eerst geluidsnormen opgenomen en er is uitgebreid gemeten om het geluidsniveau te bewaken. De Omgevingsdienst Rivierenland (ODR) heeft het hele weekend een continue geluidsmeting uitgevoerd om te zorgen dat het evenement niet te veel overlast zou veroorzaken. Uit de meetresultaten blijkt dat het evenement zeer goed heeft gepresteerd: er is slechts één keer op vrijdag en één keer op zaterdag een kleine overschrijding van 4dB(C) en 5dB(C) geweest, die elk niet langer dan drie minuten duurde. Dat is minder dan 0,3% van de totale duur van het evenement. Bovendien was de overschrijding zo snel voorbij dat er geen handhaving nodig was. Deze minimale overschrijdingen zijn besproken met Stichting Muziekstad Tiel. Zij gaan hier in de toekomst nog beter op letten.

In de evenementennota staan handhavingsscenario's voor evenementen beschreven. Hierin staat bij geluidsvorschriften een stappenplan beschreven. Dit begint als stap 1 bij het aanspreken van de organisator bij overschrijding van de geluidsnorm. Met als meest ingrijpende stap zelfs het opleggen van een dwangsom. In dit geval is het zoals zojuist beschreven enkel gebleven bij het aanspreken van de organisatie.

- Stichting Muziekstad Tiel heeft zelf ook continu geluidsmetingen verricht. Men heeft hiervoor een externe partij ingehuurd. Deze metingen waren door coördinatoren van Appelpop in te zien en bij overschrijding van geluidsnormen

verscheen een alarmbericht op hun telefoons. Zo heeft men ook zelf direct kunnen sturen op het door de artiesten geproduceerde geluid en eventuele overschrijding van geluidsgrenswaarden tijdens optredens.

- Appelpop was een groot succes en de sfeer was fantastisch. Om het publiek veilig en rustig naar huis te laten gaan heeft de burgemeester, op advies van het coördinatieteam, besloten om het evenement met 15 minuten te verlengen. Het bezoekersaantal zat op dat moment namelijk tegen het maximale vergunde aantal bezoekers aan.
Door de muziek 15 minuten langer te laten spelen, werd het publiek meer verspreid en werd de druk op het vervoer verminderd. Zo werd voorkomen dat er te veel mensen tegelijk op het station of in het uitgaansgebied (Plein) zouden komen, wat tot onrust of overlast zou kunnen leiden. Het coördinatieteam heeft hiermee een effectieve maatregel genomen om de openbare orde te handhaven en de bezoekers aan Appelpop een mooie afsluiting te geven.
- De ODR adviseert de gemeente in deze om niet achteraf handhavend op te treden tegen de twee “3 minuten overschrijdingen” omdat deze overschrijding op het geheel van Appelpop te gering is en Appelpop zelf heeft bijgestuurd. En voor de 15 minuten overschrijding van zaterdag is zoals beschreven toestemming gegeven.
- Er is van 31 augustus t/m 12 september een telefonisch meldpunt geopend door de gemeente. Er zijn 8 kleinschalige meldingen gedaan tijdens de opbouw. Denk hierbij aan het ontvangen van polsbandjes en een draaiende waterpomp in de nachtelijke uren. Deze problemen zijn direct verholpen. Gedurende en ná het evenement zijn er geen klachten gemeld bij de gemeente en organisatie.

Fruitcorso:

1. Crisisbeheersing

- Het coördinatieteam is twee keer acuut bij elkaar gekomen. Direct bij aanvang van het evenement op zaterdag diende er zich een GRIP 1 situatie aan. In de nabije omgeving van het evenemententerrein werd een gaslucht geroken en werd het CT opgeschaald op basis van de veiligheidsrisico's . Dit scenario was al in de voorbereiding door de deelnemers geoefend vanuit crisisbeheersing, omdat er een aantal gaslucht-incidenten in de periode voorafgaand aan Appelpop waren geweest. Binnen een kort tijdsbestek bleek de gaslucht van een passerende vrachtboot te komen door ontgassing op de Waal en werd het CT afgeschaald. De verdere afhandeling vond plaats in het reguliere crisisbeheersing proces.
- Het tweede scenario diende zich aan in de avond tijdens het Corso by Night. Het CT kreeg informatie dat onweer op komst was. Een gevaarlijk en onvoorspelbaar scenario waarbij acute afgelasting van het evenement nog even aan de orde is geweest. Op het moment van advisering door het CT aan de bestuurders, voor de daadwerkelijke besluitvorming, kwam verlossende informatie binnen dat het onweer nét Tiel zou passeren en het Corso doorgang kon vinden.
- Op dit crisisbeheersingsproces kijken de organisatie Stichting Vierstromenland, de gemeente en de hulpdiensten met een goed gevoel terug. Er is zorgvuldig en adequaat gewerkt. Waarbij afwegingen betreffende veiligheid van personen zorgvuldig gewogen zijn.

2. Mobiliteit: verkeer en parkeren

De gemeente heeft geïnvesteerd op mobiliteit en parkeren en de communicatie met omwonenden daarover. Er zijn meer locaties aangewezen waar omwonenden konden parkeren. Deze informatie is vroegtijdig in een brief aan omwonenden gecommuniceerd. Enkele zaken behoeven echter nog wel enige verbetering voor de aankomende editie. Denk hierbij aan het juist plaatsen van de bebording bij wegafsluitingen.

3. Klachtafhandeling

Voor klachten is er vooraf een apart emailadres gecommuniceerd aan omwonenden. De gemeente heeft dit jaar beduidend minder klachten ontvangen: voorafgaand het evenement zijn er geen klachten ontvangen. Na het evenement zijn er 8 klachten ontvangen, vooral gericht op parkeergelateerde zaken.

Inwonersparticipatie

We hebben inwoners de mogelijkheid geboden om vooraf input te leveren aan de gemeente over beide evenementen. Er is zowel een schriftelijke en mondelinge inventarisatie gedaan.

- Er zijn in mei 2023 brieven verstuurd aan omwonenden, waarbij we gevraagd hebben naar de ervaringen met beide evenementen.
- Er zijn persoonlijke gesprekken geweest met bewoners die input hebben geleverd n.a.v. bovengenoemde brief.

De opgehaalde ervaringen en ideeën zijn meegenomen in de voorbereiding van beide evenementen, zowel door de gemeente als de evenementenorganisatie. Een voorbeeld hiervan is aanpassing in opbouw tijden van een podium van Appelpop i.v.m. geluidsoverlast.

Economie en horeca

De evenementen trekken veel bezoekers van binnen en buiten Tiel. Mensen boeken overnachtingen, doen aankopen in de stad en maken gebruik van de horeca.

Alle overnachtingslocaties waren volgeboekt en de horeca heeft kunnen profiteren van flinke bezoekersaantallen.

We hebben horecaondernemers de gelegenheid geboden en gestimuleerd om activiteiten te organiseren tijdens Appelpop en Fruitcorso.

- Tijdens Appelpop zijn door de horeca in samenwerking met de gemeente activiteiten georganiseerd op het Korenbeursplein en het Plein. Deze activiteiten naar ieders tevredenheid verlopen.
- Tijdens Fruitcorso hebben er activiteiten plaatsgevonden op de Groenmarkt. Ook dit is in samenwerking met de gemeente georganiseerd en prima verlopen.

We agenderen voor volgend jaar deze samenwerking in een vroegtijdig stadium, waarbij de inzet is om nog breder en met betrokkenheid van nog meer ondernemers samen te werken.

Tijdens Fruitcorso valt te verbeteren op het gebied van samenwerking met de winkeliers van Tiel. De gemeente Tiel zal voor de editie van 2024 hiervoor Hart van Tiel gaan benaderen. Om op deze manier de winkeliers van Tiel meer te laten profiteren van de bezoekers van Fruitcorso.

Duurzaamheid

- Bij Appelpop en Fruitcorso zijn statiegeldbikers gebruikt om het plastic afval beduidend te verminderen.

- Bij Fruitcorso heeft men gebruik gemaakt van speciale lijn waardoor het fruit van de wagens hergebruikt kan worden voor diervoedsel.
- Fruitcorso en Appelpop maken gebruik van de nieuwste technieken om de uitstoot van stikstof te minderen. Denk hierbij aan het gebruik van vernieuwde aggregaten.

Vervolg

De evaluatiepunten zijn uitgebreid met elkaar besproken tijdens de integrale evaluatie in 2023. Alle deelnemers hebben destijds uit dit overleg verbeterpunten meegenomen voor de “eigen” organisatie.

Informatie uit de algehele evaluatie is gebundeld in een (verbeter)actiepuntenlijst onder regie van de gemeente Tiel. Deze lijst wordt uiterlijk in februari 2024 besproken met de organisaties. Zo is er voldoende tijd om te bekijken of de betreffende evaluatiepunten inderdaad zijn doorgevoerd, het nog aandacht behoeft of er mogelijk toch nog andere inzichten zijn ontstaan. Dit alles om in 2024 het gezamenlijk nóg weer wat beter te kunnen doen.

Meer informatie:

Team:	Veiligheid en Handhaving
Contactpersoon:	Esther Scholtus en Wouter Jansen
Telefoon:	06-15575816
E-mail:	Escholtus@tiel.nl Wjansen@tiel.nl